

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Addenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

hoc pietatem, quemadmodum in aliis fecit & factura esse videtur, erga hanc sedem ostendere velit & huic rei & incepto maxime improbando obviare, ne locum habeat. Ad nos enim spectat, si quid Ecclesia Gallicana deest, providere, qui & possemus & volumus, opportunè procurare & agere quæ necessaria ad illius defensionem essent &c. Datum Romæ die XXIV. Decembris MCCCCLXXXIII. pontificatus nostri anno XIII.

X. Inutile esset omnia persequi quæ posterioribus temporibus acta apud nos erga Legatos sunt. Quippe ista diligenter collecta à clarissimo viro Petro Puteano, in omnium manibus versantur. Præterea, illustrissimus Archiepiscopus ista, breviter quidem, sed tamen satis accuratè executus est in libro sequenti, ut necesse non sit ea heic repetere. Reliquum igitur est ut nonnulla dicamus de moribus Hispanorum, qui vicini nobis sunt, & qui licet à nobis in plerisque dissentiant, in hoc tamen consentiunt quòd Legatorum & Nuntiorum facultates apud eos examinantur in Consilio Regis. Auctor enim est Didacus Covarruvias apud Hispanos potestatem seu facultatem Legatorum seu Nuntiorum apostolicæ sedis examinari, ut admoneri possint à summo Regis prætore, inquit, quibus uti conveniat dispensationibus & commissionibus, ne quid fiat in Reipublica dispendium, cum plerunque Nuntij apostolici exteri sint, nec satis noverint quæ sint præcavenda, ne falsis precibus & suggestionibus decipiantur. Addit Franciscus Salgades ex Enrique, quòd quando Nuntius aut Legatus à latere mittitur in Hispaniam à Summo Pontifice, in more habet Senatus Regis petere ut ostendat facultates commissas à Pontifice, non animo examinandi idoneitatem personæ missæ, sed ut hunc jubeat quem literis patentibus constat esse Nuntium aut Legatum Papæ, & ut adhibeatur ei fides in iis quæ pertinent ad munus suum.

XI. Sanè æquum prima fronte viderur ut is qui in provinciam venit cum potestate extraordinaria, fidem faciat auctoritatis suæ per literas ejus à quo mittitur. Legatus ergo, ut rectè adnotat Nicolaus Boërij,

prùs non est tanquam Legatus recipiendus, nisi primò visis suæ legationis literis. Cùm enim nunquam apostolicæ sedis moris fuerit absque apicibus undecunque legationem suscipere, nec alij etiam sine literis suos recipere coguntur; ut adnotat idem Boërij. Deinde addit: Et ita servatur hic in regno Francia: quia antequam intres regnum, & suo utatur legationis officio, jurat servare juraregni intacta & ordinationes regias. Et ejus potestas solet in suprema Parlamenti Parisiensis curia registrari.

XII. Hactenus ergo egimus de dignitate & auctoritate Legatorum sedis apostolicæ, quomodo ab exiguis primùm initiis profecta, magnis subinde incrementis aucta, deinde paulatim viluerit apud Francos & alias Christiani nominis nationes. Vidimus ingentes Pontificum Romanorum ac Legatorum conatus uno seculo frustra fuisse, alio valuisse. Deploravimus insatiabilem & inverecundam quorundam cupidinem & avaritiam, qui abjecta omni modestia & reverentia religionis, nihil reliquum fecerunt ut ad magnas opes pervenire possent, quocunque tandem modo per fas seu nefas pararentur. Laudavimus deinde sanctas illas beatorum hominum mentes, qui manus suas abstinentes à muneribus & donis, castè & incorruptè provincias cum summa auctoritate administrarunt. Descendimus postea ad consensum Regum, quatenus Legatis necessarius est in explicatione potestatis eorum, & ad morem in regno Franciæ & alibi usurpatum circa eorum facultates. Hæc autem omnia executi sumus amore veritatis, non odio privato, neque ea mente ut in quemquam simus contumeliosi. Nobis semel destinatum est nemini injuriam aut contumeliam inferre. Quòd si ista feliciter & utiliter scripta sunt, Deo, à quo est omne bonum datum optimum, gratiæ agendæ sunt. Sin verò res bono consilio suscepta, malo exitu finita est, meminerit lector hominem me esse, multaque mihi deesse quæ necessaria sunt ei qui res tam arduas tractare in animo habeat. Hos tamen conatus meos publicæ utilitatis causa susceptos æqui bonique consulat.

A D D E N D A.

CAPITE LI. §. XIV. linea XXIII. ante illa verba, Hinc factum, adde. Immo mittens anno MCCC. in Hungariam Nicolaum Episcopum Ostiensem, ei concessit potestatem compellendi Archiepif-

copos, Episcopos, Abbates, & ceteros ecclesiastici ordinis viros, etiam monachos exemptos & non exemptos, per censuram ecclesiasticam ad contribuendum in procurationibus tibi debitis, non obstantibus quibuslibet pri-

vilegiis & indulgentiis. Et ad illos quos nominavimus de ea re scribens, serid monet ut procuraciones hujusmodi exhibeant Legato. Alioquin, inquit, sententiam quam idem propter hoc rite tulerit in rebelles, ad quod ei plenam concedimus auctoritate presentium potestatem, ratam habebimus & faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Non obstantibus si aliquibus est ab eadem sede indultum quod Legatis vel Nuntiis sedis ipsius aliquam procuracionem exhibere, vel in ipsa contribuere, nisi ad eos declinaverint, minime teneantur. Hinc factum ut sequenti tempore &c.

Capite LII. §. XVIII. in fine, ante illa verba, His ita enarratis, adde quæ sequuntur.

XIX. Itaque ut colligamus quæ hæcenus de hoc argumento dicta à nobis sunt, illud certum esse videtur, vestes Romanorum Pontificum fuisse olim purpureas, illas verò communicatas fuisse cum Legatis ad augendam eorum dignitatem & reverentiam. Verum ut res ista apertior evadat, addendum est testimonium ex seculo Bonifacij octavi. Misit ille Legatum in Hungariam Nicolaum Episcopum Ostiensem anno trecentesimo primo supra millesimum. Ut autem negotia ob quæ mittebatur exequi posset cum majori auctoritate, ei con-

cessit uti insigniis quæ concedi solebant Legatis qui missi de latere mare transibant, id est, purpureis talaribus & vestimentis & reliquis gloriæ ac fastus insignibus. Hæc sunt ejus verba: *Et ut circa legationis officium, quod in eodem regno Vngaria tibi duximus committendum, eò possis prosperare facilius quò solitis Legatorum qui missi de latere mare transiunt adornatus insigniis personam nostram quodammodo presentabis, de speciali gratia apostolica tibi auctoritate concedimus ut eisdem insigniis infra prædictum Vngaria regnum dumtaxat uti liberè valeas. Primum, hinc colligitur ei Legato dari facultatem utendi apostolicis paramentis atque insigniis, quòd ait Bonifacius illum, his utendo, personam suam quodammodo representaturum. Sed præterea in lemmate quod epistolæ illi appositum est in vetustissimo codice M. S. Bibliothecæ regię, in quo continentur Bullæ istius legationis, ista leguntur, quæ omnino evincunt insignia Legatorum nihil aliud fuisse quàm imitationem vestium & ornamentorum quibus indui solebat Romanus Pontifex in sede majestatis, id est, insignia Papalia. Nam his verbis conceptum est, uti diximus, lemma illius epistolæ in codice regio: *Littera legationis, & quòd possit uti insigniis Papalibus, Et dirigitur ipsi Legato. His ita enarratis &c.**

HVC VSQVE BALVZIVS.

